

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

AGENCJA
RYNKU ROLNEGO

MINISTERSTWO ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

NR
48

RYNEK DROBIU I JAJ

stan i perspektywy

P Ó Ł R O C Z N I K

CZASOPISMO UKAZUJE SIĘ OD 1992 ROKU

ISSN 1231-255X

ANALIZY RYNKOWE

Redaktor naczelny
Jadwiga Seremak-Bulge

PAŹDZIERNIK 2015

RADA PROGRAMOWA ROLNICZYCH ANALIZ EKONOMICZNYCH:

Maria Zwolińska (przewodnicząca)
Stanisław Stańko (wiceprzewodniczący)
Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny)
Piotr Szajner (sekretarz redakcji)
Tadeusz Chrościcki
Bogumiła Kasperowicz
Krystyna Świetlik
Iwona Szczepaniak
Marzena Trajer
Barbara Domaszewicz

KOMITET REDAKCYJNY:

Maria Zwolińska, Andrzej Kowalski, Jadwiga Seremak-Bulge, Piotr Szajner, Marzena Trajer,
Ewa Machowina

REDAKTOR RYNKU DROBIU:

Grzegorz Dybowski

Czasopismo przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB
Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
Kierownik Zakładu – Piotr Szajner
SKŁAD I DRUK: Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB
NAKŁAD: 700 egz. Ark. wyd. 4,4

Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych prosimy o podanie źródła

Spis treści

Reasumpcja	3
Summary	4
I. Uwarunkowania makroekonomiczne <i>mgr Tadeusz Chrościcki</i>	6
II. Mięso drobiowe	7
1. Produkcja <i>dr hab. Grzegorz Dybowski, prof. nadzw. IERiGŻ-PIB</i>	7
2. Przetwórstwo <i>dr hab. Grzegorz Dybowski, prof. nadzw. IERiGŻ-PIB, dr Dorota Pasińska</i>	11
3. Handel zagraniczny <i>dr Dorota Pasińska</i>	14
4. Popyt <i>dr hab. Krystyna Świetlik, prof. nadzw. IERiGŻ-PIB</i>	18
5. Działania ARR na rynku drobiu <i>mgr inż. Paweł Smoliński</i>	25
III. Jaja	28
1. Produkcja <i>dr hab. Grzegorz Dybowski, prof. nadzw. IERiGŻ-PIB</i>	28
2. Przetwórstwo <i>dr hab. Grzegorz Dybowski, prof. nadzw. IERiGŻ-PIB</i>	31
3. Handel zagraniczny <i>dr Dorota Pasińska</i>	32
4. Popyt <i>dr hab. Krystyna Świetlik, prof. nadzw. IERiGŻ-PIB</i>	34
Aneks	40

Przewiduje się, że produkcja mięsa drobiowego¹ w 2015 roku wyniesie ok. 2480 tys. ton i będzie o ok. 10% większa niż przed rokiem. Import zmniejszy się prawdopodobnie o 5% do 36 tys. ton, a sprzedaż zagraniczna zwiększy się do 830 tys. ton, tj. o 16%, wobec 21,5 procentowego wzrostu w roku poprzednim. Udział importu w konsumpcji wyniesie ok. 2%, natomiast eksport stanowić będzie ponad jedną trzecią produkcji. Podaż mięsa drobiowego na rynku krajowym zwiększy się o ok. 6%. Na pokrycie zwiększonego popytu zewnętrznego trafi ok. 53% całkowitego przyrostu podaży, a ok. 47% przeznaczone będzie na zaspokojenie wzrostu zużycia w kraju. Jednak podaż mięsa drobiowego na rynku wewnętrznym pozostanie wysoka w relacji do popytu, co znajdzie odzwierciedlenie w niskim poziomie cen. Utrzymywaniu się relatywnie niskich cen sprzyjać będzie również rosnący potencjał produkcyjny drobiu rzeźnego.

W pierwszym półroczu 2015 roku wyprodukowano ok. 1215 tys. ton mięsa drobiowego, tj. o 130 tys. ton, czyli o 12% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Import był niewiele mniejszy niż przed rokiem, a eksport wzrósł do 390 tys. ton, tzn. o 15%. Na zaopatrzenie rynku krajowego pozostało o ponad 10% więcej mięsa drobiowego. Przewiduje się, że w drugiej połowie br. nastąpi spowolnienie dynamiki produkcji tego mięsa do 7-8%. Będzie to efektem wolniejszego niż w 2014 roku wzrostu sprzedaży zagranicznej. Jej dynamikę w drugim półroczu br. prognozuje się na ok. 17%.

W pierwszym półroczu 2016 roku utrzyma się prawdopodobnie 10-procentowe tempo wzrostu produkcji mięsa drobiowego. Poziom tej produkcji prognozowany jest obecnie na ok. 1335 tys. ton. Import pozostanie taki sam jak w analogicznym okresie br., natomiast sprze-

daż zagraniczna wzrośnie o ok. 15% do 448 tys. ton. Podaż mięsa drobiowego na zużycie w kraju zwiększy się do 905 tys. ton, tj. o 7,4%.

Niższe koszty paszowe przyczyniły się do poprawy opłacalności chowu drobiu rzeźnego w 2014 roku. W okresie ośmiu miesięcy br. pasze nadal taniały, ale spadek cen skupu kurcząt brojlerów był głębszy – odpowiednio 4,9% i 5,7%. Średnia relacja cen żywiec/pasza w okresie styczeń-sierpień obniżyła się nieznacznie do 2,71 wobec 2,74 w analogicznym okresie w poprzednim roku. Jest to jednak nadal poziom zapewniający rentowność produkcji. Na rynku indyków pasze potaniały o 5,4%, a ceny skupu indyków rzeźnych wzrosły o 2,1%. Relacja cen żywiec/pasza poprawiła się do 4,31 wobec 4,00 przed rokiem.

Korzystne relacje cenowe na rynku drobiu rzeźnego i wolniejsza dynamika spożycia mięsa drobiowego niż jego produkcji prognozowana w Unii Europejskiej w 2015 roku sprzyjać będą rozwojowi produkcji w Polsce w 2016 roku. Polski drób pozostanie bowiem bardzo konkurencyjny cenowo na jednolitym rynku europejskim. Nadal w przemysłowej produkcji mięsa drobiowego zdecydowanie dominuje mięso świeże i chłodzone, które stanowi ok. 87% całkowitej produkcji oraz mięso dzielone na kawałki – ok. 63%. W 2015 roku udział kurcząt w całkowitej produkcji mięsa drobiu wyniesie ok. 83%, indyków ok. 14%, a pozostałego drobiu, w tym kaczek i gęsi, ok. 3%.

Przewiduje się, na podstawie danych z siedmiu miesięcy br., że produkcja przetworów drobiowych zwiększy się w 2015 roku do ok. 381 tys. ton, tj. o 1%. W 2014 roku wzrost był 1,5-procentowy. Większa będzie produkcja konserw drobiowych oraz mięsa przetworzonego i zakonserwowanego, natomiast produkcja wędlin drobiowych i wyrobów wędliniarskich zmniejszy się.

W pierwszym półroczu br. przeciętne wskaźniki finansowe w branży drobiarskiej uległy niewielkiemu pogorszeniu w relacji do wysokiego poziomu uzyskanego w poprzednim roku. Nadal jednak były korzystne. Rentowność sprzedaży brutto wyniosła 2,37%, a po opodatkowaniu 1,98%. Przedsiębiorstwa wykazujące zysk stanowiły 82,8% wszystkich firm. Akumulacja kapitału własnego kształtowała się na poziomie 3,48%, co korespondowało z wysoką stopą inwestowania 2,04. Firmy drobiarskie wykazywały zdolność do regulowania bieżących zobowiązań, o czym świadczy bezpieczny poziom wskaźnika bieżącej płynności finansowej 1,30. Dobre wyniki finansowe sprawiają, że obecnie mamy do czynienia z drugą falą inwestycji w branży drobiarskiej.

Nadal dynamicznie rozwija się sprzedaż zagraniczna drobiu. Dominującym kierunkiem jest Unia Europejska, gdzie trafia 81% całego wywozu, ale zwiększa się też eksport do państw trzecich (Benin, Chiny, Kongo, WNP). Jego dynamika wyniosła aż 38%. W pierwszej połowie br. saldo obrotów handlu zagranicznego drobiem było o 19% większe w ujęciu ilościowym i o 20% większe w ujęciu wartościowym. W całym 2015 roku przewiduje się, że nadwyżka eksportu nad importem, w którym nadal dominować będzie drób żywy, wyniesie ok. 800 tys. ton i ponad 1,6 mld euro.

W 2014 roku spadek cen mięsa drobiowego i poprawa sytuacji dochodowej ludności skutkowały wzrostem popytu na drób, szczególnie droższe jego asortymenty. Wynika to również z analizy budżetów domowych. Konsumpcja na jednego mieszkańca była o 6,4% większa niż przed rokiem. Jednocześnie jednak konsumpcja wieprzowiny i wołowiny rosła szybciej niż mięsa drobiowego. Udział drobiu w spożyciu mięsa obniżył się do 38,3%. W okresie ośmiu miesięcy 2015 roku ceny drobiu były niższe niż w analogicznym okresie przed rokiem. W relacji sierpień do sierpnia drób

¹ Pod pojęciem mięsa drobiowego rozumie się mięso i jadalne podroby z drobiu (0207).

potaniał w detalu o 4,8%, ale wieprzowina o 7,2%. Przewiduje się, że w 2015 roku spożycie mięsa drobiowego wzrosło o 2,8%, a w 2016 roku o 1,7% przy już spadkowej tendencji w konsumpcji wieprzowiny. W pierwszym półroczu 2016 roku ceny detaliczne drobiu prawdopodobnie wzrosną w następstwie wyższych cen pasz i mięsa czerwonego.

Po silnym spadku produkcji jaj konsumpcyjnych w 2012 roku, w 2013 roku ich produkcja zwiększyła się o 5,6%, nadal jednak była o 9,5% mniejsza niż w 2010 roku. W 2014 roku pogłowienie kur niosek wzrosło o ok. 2%, ale liczba ferm utrzymujących towarowe stada niosek zmniejszyła się o 1,2%. Według wstępnych danych GUS w 2014 roku wyprodukowano ok. 504 tys. ton jaj konsumpcyjnych, tj. o 0,4% mniej niż w 2013 roku. Relatywnie niskiej produkcji jaj konsumpcyjnych w 2014 roku towarzyszył wzrost ich importu o 27% i spadek sprzedaży zagranicznej o 5%. Na zużycie w kraju pozostało o ok. 4% więcej jaj

konsumpcyjnych niż w poprzednim roku, ale na spożycie o 0,3% mniej.

Nieznaczny tylko, bo 1-procentowy wzrost wylęgów piskląt kur niosek do intensywnej produkcji jaj w 2014 roku i 3-procentowy w okresie siedmiu miesięcy br. świadczy o braku potencjału dla znaczącego przyspieszenia dynamiki rozwoju produkcji jaj w 2015 roku. Przewiduje się, że produkcja ta zwiększy się do ok. 510 tys. ton, tj. o 1,2%. Towarzyszyć temu będzie spadek obrotów w handlu zagranicznym, co skutkować będzie wzrostem spożycia o 0,7%. Spożycie to będzie nadal o ok. 30% niższe niż średnie z lat 2008-2010. W dalszym ciągu więc sprzedaż zagraniczna decydować będzie o koniunkturze na rynku krajowym. Unia Europejska jest odbiorcą ok. 97% jaj i ok. 99% przetworów z jaj sprzedawanych za granicę.

W 2014 roku i w okresie ośmiu miesięcy br. utrzymywała się spadkowa ten-

dencja cen detalicznych jaj. Przeciętny poziom cen w 2014 roku był o 6,3% niższy niż w roku poprzednim. Jaja potaniały względem wielu podstawowych grup produktów spożywczych. Obecne ceny są jednak nadal o ok. 15% wyższe niż w 2011 roku. W pierwszym półroczu 2016 roku przewiduje się niewielki wzrost cen detalicznych jaj.

Niższe ceny sprzyjały wzrostowi konsumpcji jaj. W 2014 roku była ona o 4,7% większa niż przed rokiem i wyniosła 155 sztuk na jednego mieszkańca. W 2015 roku przewiduje się wzrost spożycia do 160 sztuk, tj. o 3,2%. Z danych pierwszego kwartału br. wynika, że po raz pierwszy od długiego czasu wzrost ten obejmuje również gospodarstwa domowe, gdzie konsumpcja jaj zwiększyła się o 3,9%. Jeszcze w 2014 roku miał miejsce spadek spożycia bezpośredniego o 1,2%. Jeśli taka tendencja utrzymałaby się, mogłoby to wpłynąć na umocnienie cen jaj w całym łańcuchu, nie tylko na rynku detalicznym.

SUMMARY

It is anticipated that poultry meat¹ production in 2015 will amount to approx. 2 480 thousand tonnes and will be higher than last year by approx. 10%. Import is likely to decrease by 5% to 36 thousand tonnes, while foreign sales – to increase to 830 thousand tonnes, i.e. by 16%, compared to growth by 21.5% last year. The share of import in consumption will amount to approx. 2%, while export will account for over one third of production. Poultry meat supply on the domestic market will increase by approx. 6%. Approximately 53% of total supply growth will be designated to cover increased external demand, while approx. 47% will be allocated to cover increased domestic use. However, poultry meat supply on the internal market will remain high in relation to demand, which will be reflected in low prices. Furthermore, relatively low prices

will be kept down by a growing potential for production of poultry for slaughter.

In the first half of 2015, poultry meat production reached approx. 1 215 thousand tonnes and was higher than in the corresponding period of the previous year by 130 thousand tonnes, i.e. by 12%. Compared to last year, import decreased only slightly, while export increased to 390 thousand tonnes, i.e. by 15%. The volume of poultry meat that remained to supply the domestic market was higher by over 10%. In the second half of this year, the dynamics of poultry meat production is expected to slow down to 7-8% due to foreign sales that will grow slower than in 2014. The dynamics of foreign sales in the second half of this year is forecast at approx. 17%.

In the first half of 2016, the growth rate of poultry meat production is like-

ly to remain at 10%. Its current level is forecast at approx. 1 335 thousand tonnes. Import will remain at the same level as in the corresponding period of this year, while foreign sales will increase by approx. 15% to 448 thousand tonnes. The supply of poultry meat for domestic use will increase to 905 thousand tonnes, i.e. by 7.4%.

Lower feed costs contributed to making breeding poultry for slaughter in 2014 more profitable. In eight months of this year, feed prices continued to fall, but buying-in prices of broiler chickens dropped even more – respectively by 4.9% and 5.7%. The average ratio of livestock/feed prices in January-August decreased slightly to 2.71, as compared to 2.74 in the corresponding period last year. However, this is still enough to make production profitable. On the turkey market, feed prices fell by 5.4%, while

¹ The term "poultry meat" refers to meat and edible offal of poultry (0207).

buying-in prices of turkeys for slaughter increased by 2.1%. The ratio of livestock/pasture prices rose to 4.31, as compared to 4.00 last year.

Favourable price relations on the market of poultry for slaughter and the dynamics of poultry meat consumption, which is forecast to be slower in the European Union in 2015 than that of poultry meat production, mean more choice for consumers in selecting a cheaper offer. It will also foster production growth in 2016. As a matter of fact, Polish poultry will remain very competitive on the single European market in terms of its price. Fresh and chilled meat as well as meat cut into pieces still stand very strong in the industrial production of poultry meat, accounting respectively for approx. 87% and approx. 63% of total production. In 2015, the share of chickens in total poultry meat production will be approx. 83%, turkeys will account for approx. 14%, while other poultry, including ducks and geese – for approx. 3%.

Based on data from seven months of this year, the production of poultry preparations in 2015 is expected to increase to approx. 381 thousand tonnes, i.e. by 1%, compared to 1.5% in 2014. The production of tinned poultry as well as processed and preserved meat will be higher, while the production of cured poultry meat and cured meat products will fall.

In the first half of this year, average financial indicators in the poultry industry were slightly worse in relation to their high level last year. However, they were still favourable. Gross sales profitability was 2.37% and 1.98% after tax. Enterprises that reported profit accounted for 82.8% of all companies. The accumulation of equity stood at 3.48% which corresponded to a high investment rate of 2.04. Poultry companies were able to cover their current liabilities, as evidenced by a safe current liquidity ratio of 1.30. Due to good financial results, we are currently experiencing the second wave of investments in the poultry industry.

Foreign sales of poultry continue to grow rapidly. It is mostly exported to the European Union with a share of 81% in total export; however, export to third countries (Benin, China, Congo, the Commonwealth of Independent States) increases as well. Its dynamics amounted to as much as 38%. In the first half of this year, the balance of foreign trade in poultry was higher by approx. 19% in terms of volume and by 20% in terms of value. Throughout 2015, the surplus of export over import, which will still be dominated by live poultry, is anticipated to reach approx. 800 thousand tonnes and over EUR 1.6 billion.

In 2014, lower poultry meat prices and a better income situation of the population resulted in higher demand for poultry, especially for its more expensive assortments. An analysis of household budgets reveals the same. Per capita consumption was higher than last year by 6.4%. At the same time, however, pork and beef consumption grew faster than poultry consumption. The share of poultry in meat consumption fell to 38.3%. In eight months of 2015, poultry prices were lower than in the corresponding period last year. In August-to-August terms, the retail price of poultry fell by 4.8%, but pork got even cheaper – by 7.2%. Poultry meat consumption is predicted to increase by 2.8% in 2015 and by 1.7% in 2016, with pork consumption continuing to follow a downward trend. In the first half of 2016, poultry retail prices are likely to grow due to higher feed and red meat prices.

Following a sharp decline in 2012, table egg production in 2013 increased by 5.6%, but it was still lower than in 2010 by 9.5%. In 2014, the population of laying hens grew by approx. 2%, but the number of farms breeding laying hen flocks decreased by 1.2%. In accordance with preliminary data of the Central Statistical Office, table egg production in 2014 was approx. 504 thousand tonnes, i.e. less than in 2013 by 0.4%. This relatively low table egg production in 2014 was accompanied by an increase in table egg import

by 27% and a decline in foreign sales by 5%. The number of table eggs that remained for domestic use was higher than last year by approx. 4%, as opposed to those for consumption whose number fell by 0.3%.

The fact that the number of hatched laying hens for intensive egg production increased only slightly in 2014, i.e. by 1%, and by 3% during seven months of this year indicates a lack of potential for boosting the dynamics of egg production growth in 2015. This production is anticipated to increase to approx. 510 thousand tonnes, i.e. by 1.2%. The growth will be accompanied by a decline in foreign trade which will increase consumption by 0.7%. The consumption will still be lower than its average levels from 2008-2010 by approx. 30%. Consequently, foreign sales will be critical for the situation on the domestic market. The European Union is a destination for approx. 97% of eggs and approx. 99% of egg preparations sold abroad.

In 2014 and in eight months of this year, a downward trend in egg retail prices continued. The average price level in 2014 was lower than last year by 6.3%. Eggs became cheaper relative to many basic food groups. Nevertheless, the current prices are still higher than in 2011 by approx. 15%. In the first half of 2016, retail egg prices are predicted to increase slightly.

Lower prices encouraged an increase in egg consumption which was higher in 2014 than last year by 4.7% and amounted to 155 eggs per capita. In 2015, it is predicted to grow to 160 eggs, i.e. by 3.2%. Data from the first quarter of this year reveal that the growth, for the first time in a long time, was also reported for households, where egg consumption increased by 3.9%. Already in 2014, direct consumption dropped by 1.2%. If this trend persisted, it would contribute to strengthening egg prices throughout the chain, rather than only on the retail market.

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukazą się:

1. Rynek zbóż (49) • październik 2015,
2. Rynek mięsa (49) • październik 2015,
3. Rynek rzepaku (48) • listopad 2015,
4. Rynek ryb (23) • listopad 2015,
5. Rynek ziemniaka (42) • listopad 2015,
6. Rynek wyrobów alkoholowych (3) • listopad 2015,
7. Rynek owoców i warzyw (47) • grudzień 2015,
8. Rynek środków produkcji dla rolnictwa (43) • kwiecień 2016,
9. Popyt na żywność (17) • kwiecień 2016,
10. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi (43) • kwiecień 2016,
11. Rynek mleka (50) • maj 2016,
12. Rynek zbóż (50) • maj 2016,
13. Rynek drobiu (49) • maj 2016.

WARUNKI PRENUMERATY

Prenumerata realizowana przez Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB.

Zamówienia na prenumeratę w wersji papierowej i na e-wydania można składać bezpośrednio na stronie <http://ierigz.waw.pl/publikacje>.

Ewentualne pytania prosimy kierować na adres e-mail: dw@ierigz.waw.pl lub kontaktując się telefonicznie – Barbara Walkiewicz, tel.: 22 50 54 685 lub faks: 22 50 54 757 w godzinach 8:00-16:00.

Prenumeratę i sprzedaż pojedynczych egzemplarzy prowadzi Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB, 00-002 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20 (wejście od ul. Szkolnej 2/4) pokój numer 3.

Prenumerata roczna wersji papierowej lub elektronicznej 1 egz. (2 numery) w 2015 r. wynosi 42 zł.

Zamówienia na prenumeratę wraz z dowodem wpłaty prosimy przysyłać na adres:

- Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy, Dział Wydawnictw, ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
- e-mail: dw@ierigz.waw.pl

Przedpłaty na prenumeratę należy wpłacać na konto Instytutu:
PEKAO S.A. IV O/Warszawa nr 68 1240 1053 1111 0010 1493 6433
W tytule przelewu prosimy podać tytuł analizy i jej numer.

Druk i usługi poligraficzne dostosowane do Twoich potrzeb!

Wykorzystujemy nowoczesne systemy druku cyfrowego dające wierne odwzorowanie obrazu, pozwalające w krótkim czasie na druk czarno-białych i barwnych materiałów w najwyższej jakości.

W naszej ofercie znajdują Państwo **usługi drukarni** (wizytówki, ulotki, papiery firmowe, foldery, broszury, książki, gazetki reklamowe, plakaty, materiały szkoleniowe, nadruki na kopertach, widokówki, zaproszenia, identyfikatory, dyplomy, etykiety, naklejki) jak i cały wachlarz **usług intrologatorskich**.

Zaproponujemy indywidualną wycenę i dobór najlepszej techniki wydruku, aby otrzymany finalny produkt cechował się najlepszą jakością i atrakcyjną ceną.

Zapraszamy do korzystania z naszych usług

Dział Wydawnictw
ul. Szkolna 2/4

tel. (22) 50 54 520, (22) 50 54 430
fax (22) 50 54 636, e-mail: dw@ierigz.waw.pl

Prenumerata Analizy (2 numery) w 2015 roku wynosi 42 zł.
Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do Działu Wydawnictw Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego, ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa. Tel.: (22) 505-46-85, faks: 505-47-57
e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>